

Незважаючи на репутацію і рейтинг українських вишів, мотивація й успішність студентів з упровадженням процесів забезпечення якості не підвищилися. Однак треба пам'ятати, що освіта – це наука і мистецтво озброїти людей різного віку знаннями про труднощі і проблеми, з якими їм, імовірно, доведеться зіткнутися, та засобами подолання труднощів і розв'язання проблем.

Можливо, причина полягає в тому, що основна увага приділялась виконанню вимог національної акредитації, а не радикальному перегляду навчальних програм, що потребує підходу, орієнтованого на студентів, при цьому студенти повинні постійно демонструвати, що вони домоглися певних результатів у навчанні, отримали навички та компетенції, передбачені курсом.

Консерватизм, властивий вищій школі, перешкоджає рухові української освіти вперед.

Л.О. Позднякова

СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Однією з найважливіших сфер розвитку євроінтеграції є сфера вищої освіти, де вона набула форм Болонського процесу. На сьогодні більшість європейських країн є його учасниками. Крім того, значна кількість міжнародних організацій підтримують, сприяють його розвитку.

Слід зазначити, що створення європейського освітнього простору не передбачає існування повністю ідентичних систем освіти у різних країнах, він призначений лише для зміцнення взаємозв'язків та покращення взаєморозуміння між різними освітніми системами.

Нині можна з жалем констатувати, що, незважаючи на природні досягнення освіти, які забезпечує нова соціополітична система (демократичність, гнучкість), у масовому вимірі освіта стала менш якісною, а переважна більшість випускників вищих навчальних закладів (особливо нових) неконкурентоспроможна на європейському ринку праці. Це зобов'язує менше говорити про власні досягнення, а все більше аналізувати світові та європейські тенденції реформування освіти і відповідно до цього напружено і послідовно вдосконалювати нашу професійну сферу діяльності.

Водночас реформування системи вищої освіти України має бути спрямоване на її розвиток і набуття нових якісних ознак, а не на втрату кращих традицій, зниження національних стандартів її якості. Орієнтація на європейську систему освіти не має призводити до надмірної перебудови вітчизняної системи освіти. Навпаки, її стан необхідно глибоко осмислити, порівнявши з європейськими критеріями і стандартами, та визначити можливості її вдосконалення на новому етапі. При цьому еволюцію

системи освіти не слід відокремлювати від інших сфер суспільства. Вона має розвиватися в гармонійному взаємозв'язку із суспільством у цілому, беручи на себе роль його провідника.

О.М. Широкова

ВХОДЖЕННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Створення спільної зони європейської вищої освіти – це процес, спрямований:

- на розширення європейських зв'язків;
- забезпечення розвитку стабільного, мирного і толерантного суспільства;
- зростання привабливості європейської вищої освіти; розпізнавання однієї освітньої системи іншою в європейському просторі;
- інтеграцію міжвузівських зв'язків для розширення можливостей подальшого навчання чи працевлаштування тощо.

Тому не можна стверджувати, що європейська система освіти має для України лише просвітнє та пізнавальне значення. Якщо майбутнє України пов'язане з Європою, то національна система освіти не має стримувати глибинне її реформування.

Модернізація системи вищої освіти в Україні за більшістю напрямів не відповідає принципам європейських реформ. Це пов'язано з тим, що вихідні концепції такої модернізації в попередні роки не були зорієнтовані на інтегрування національної системи освіти в європейський простір. Вони більшою мірою мали «внутрішній» характер і переважно зводилися до «прилаштування» системи вищої освіти до нових внутрішніх реалій.

На сучасному етапі концепцію реформування вищої освіти слід докорінно переглянути і створити програму реального і послідовного її зближення з європейським освітнім і науковим простором на основі їх взаємної інтеграції.

В.Г. Яковенко

ЗАГАЛЬНІ ОСВІТНІ РЕФОРМИ

Освітній потенціал – одна з небагатьох конкурентних переваг України на теперішньому переломному етапі нашої історії. Але це лише потенціал. Для того, щоб викладачі й студенти, університети загалом розкрили його та реалізували, необхідно створити відповідні умови.

Останнім часом зростає увага до позитивного досвіду систем освіти зарубіжних держав. У центрі педагогічного інтересу є найбільш розвинені країни – США, Німеччина, Франція, Великобританія та Японія. Підставою